

Tjekliste for aflæggelse af årsrapport

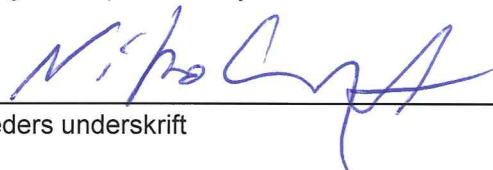
Version 2013-08-12

Tjeklisten er udarbejdet i tilknytning til driftstilskudsloven (lov nr. 1531 af 21. december 2010) og driftstilskuds-bekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 1701 af 21. december 2010) med henblik på at sikre, at årsrapporten opfylder kravene i lovgivningen.

Tjeklisten bedes underskrevet af institutionens daglige leder og returneret sammen med årsrapporten.

Institutionens navn: Sønderjyllands Symfoniorkester

Regnskabsperiode: 1. januar 2015 – 31. december 2015


Leders underskrift

21/4-2016
Dato

Kontrolpunkt	Ja	Nej	Bemærkninger
Formkrav og årsrapportens indhold			
1. Institutionens navn, organisationsform og regnskabsperioden er anført.	X		
2. Årsregnskabet er underskrevet af institutionens ledelse og samlede bestyrelse.	X		Underskriftsdato: 13. april 2016
3. Årsrapporten indeholder en ledelsesberetning, der redegør for årets aktiviteter og forventningerne til det kommende års aktiviteter samt øvrige forhold af betydning, som ikke direkte fremgår af det øvrige årsregnskab.	X		
4. Ledelsesberetningen indeholder en redegørelse for, hvorvidt aktiviteter er blevet gennemført i overensstemmelse med tilsagnsbrev og budget.	X		
5. Ledelsesberetningen indeholder en rapportering af institutionens målopfyldelse i forhold til indgået rammeaftale.	X		
6. Ledelsesberetningen indeholder en redegørelse for eller en opgørelse over udviklingen i aktivitetsniveauet.	X		
7. Der er i årsregnskabet redegjort for anvendt regnskabspraksis.	X		

Kontrolpunkt	Ja	Nej	Bemærkninger
8. Er der sket et skift i regnskabsprincipperne? Hvis ja; hvorfor? Hvordan påvirker skiftet institutionens balance?	X		Det er valgt at nedskrive værdien af transportmiddel til 0 kr. Nedskrivningen er sket over egenkapitalen, hvilket er et brud på den gængse regnskabspraksis. Nedskrivningen udgør 104 tkr., og anses af revisor som uvæsentlig i forhold til det samlede billede af regnskabet.
9. Årsregnskabet omfatter institutionens samlede virksomhed og indeholder resultatopgørelse, balance og en underskrevet revisionspåtegning.	X		
10. Resultatopgørelsen i årsregnskabet indeholder budget- og regnskabstal for regnskabsåret og til sammenligning regnskabstal for mindst ét forudgående regnskabsår.	X		
11. Tilskud fra Kulturministeriet/Kulturstyrelsen samt evt. andre offentlige tilkudsydere er specificeret og indtægtsført i overensstemmelse med bevillingsperioden (regnskabsåret).	X		
12. Årsregnskabet indeholder fyldestgørende noter, herunder specifikationer af væsentlige poster i resultatopgørelsen og balancen (dvs. en opgørelse af aktiver og passiver).	X		
13. Finansiering af underskud eller anvendelse af overskud er beskrevet.	X		
14. Balancen indeholder en opgørelse over omsætnings- og anlægsaktiver, kort og langfristet gæld samt en opgørelse af egenkapitalen.	X		
15. Er der indkøbt nye omsætnings- og / eller anlægsaktiver af væsentlig værdi / betydning?		X	
16. Er evt. afskrivninger specificeret og afskrivningsmetoden anført?	X		
17. Er evt. lejeudgifter hhv. afdrag på prioritetsgæld specificeret?	X		
18. Er hensættelser og eventualforpligtelser specificeret?	X		
19. Institutionen gør sin godkendte årsrapport offentligt tilgængelig på sin hjemmeside eller på anden vis.	X		

Kontrolpunkt	Ja	Nej	Bemærkninger
Revisionspåtegningen i årsregnskabet samt revisionsprotokollatet			
20. Revisionen er udført af en statsautoriseret eller registreret revisor.	X		

Kontrolpunkt	Ja	Nej	Bemærkninger
21. Har der fundet revisorskift sted? Hvis ja, hvorfor?		X	
22. Det fremgår af revisors påtegning til årsregnskabet, at revisor <ul style="list-style-type: none"> • har påset, at regnskabet er <i>opstillet</i> i overensstemmelse med de regler, der er fastsat i bekendtgørelse nr. 1701 af 21. december 2010 om økonomiske og administrative forhold for modtagere af driftstilskud fra Kulturministeriet samt de(n) offentlige tilskudsyderes udfyldende krav til opstilling, • har påset, at det ikke indeholder væsentlige fejl og mangler, • har påset, at de dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt indgåede aftaler og sædvanlig praksis • ved stikprøver har efterprøvet, at evt. projektilskud og øremærkede tilskud, der indgår i institutionens regnskab, er anvendt til formålet. 	X		
23. Det reviderede årsregnskab er forsynet med en underskrevet revisionspåtegning, hvoraf det fremgår, at regnskabet er revideret i overensstemmelse med bekendtgørelse nr. 1701 af 21. december 2010 om økonomiske og administrative forhold for modtagere af driftstilskud fra Kulturministeriet (Driftstilskudsbekendtgørelsen).	X		
24. Revisor har i sin påtegning i årsregnskabet og/eller revisionsprotokollatet redegjort for den udførte forvaltningsrevision. Der er især fokus på revisors undersøgelse af, vurdering af og konklusioner om tilskudsmodtagerens sparsommelighed, produktivitet og effektivitet samt om eventuelle dispositioner uden for tilskudsmodtagerens formål.	X		
25. Forvaltningsrevisionen har ikke givet anledning til væsentlige kritiske bemærkninger.		X	Den udførte forvaltningsrevision har ikke givet anledning til kritiske bemærkninger.
26. Har revisor taget forbehold i forbindelse med revisionspåtegningen i årsregnskabet? Hvilke(t) forbehold er der i givet fald tale om?		X	
27. Der er i revisionsprotokollatet indført oplysninger om, hvilke revisionsarbejder der er udført og resultatet heraf.	X		

Kontrolpunkt	Ja	Nej	Bemærkninger
28. Det fremgår af revisionsprotokollatet, at der er foretaget revision i årets løb, hvor revisor har undersøgt de eksisterende forretningsgange for at sikre, at den interne kontrol er betryggende.	X		
29. Er der i revisionsprotokollatet indført oplysninger om væsentlig usikkerhed, fejl eller mangler vedr. institutionens bogholderi, regnskabsvæsen og interne kontrol?		X	
30. Det er i revisionsprotokollatet oplyst, om revisor opfylder lovgivningens habilitetsbestemmelser.	X		
31. Det er i revisionsprotokollatet oplyst, om revisor under revisionen har modtaget alle de oplysninger, der er anmodet om.	X		
32. Det er i revisionsprotokollatet oplyst, hvorvidt revisionen har givet anledning til bemærkninger med hensyn til, om tilskuddet er anvendt i overensstemmelse med de givne vilkår.	X		
33. Bestyrelsen og ledelsen har redegjort for initiativer som følge af revisors eventuelle bemærkninger og / eller eventuelle forbehold.	X		
34. Revisionsprotokollatet er underskrevet af den samlede bestyrelse og revisor.	X		Underskriftsdato: 13. april 2016

SØNDERJYLLANDS
SYMFONIORKESTER
Årsregnskab for året 2015

Indholdsfortegnelse

Institutionsoplysninger

Institutionsoplysninger	2
-------------------------	---

Påtegninger

Ledespåtegning	3
----------------	---

Revisionspåtegning	4
--------------------	---

Ledelsesberetning

Ledelsesberetning	6
-------------------	---

Årsregnskab 1. januar - 31. december 2015

Anvendt regnskabspraksis	24
--------------------------	----

Resultatopgørelse	26
-------------------	----

Balance	27
---------	----

Noter	28
-------	----

Institutionsoplysninger

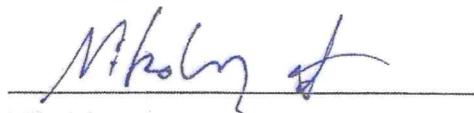
Institutionen	Sønderjyllands Symfoniorkester Alsion 2 6400 Sønderborg Telefon: 79 30 11 50 Hjemmeside: www.sdjsymfoni.dk E-mail: Info@sdjsymfoni.dk CVR-nr: 45 56 31 11 Oprettet: 1. januar 1997 Hjemsted: Sønderborg Kommune Regnskabsår: 1. januar - 31. december Organisationsform Selvejende institution
Musikchef	Nikolaj Andersen
Bestyrelse	Bjarne Rasmussen, fungerende formand Aase Nyegaard, Sønderborg byråd Hauke Paulsen, Sydslesvigsk Forening Merete Due Paarup, Kommunerne i den jyske del af region Syddk Mihaela Oprea, Medarbejderrepræsentant Ulrika Rysgaard, Medarbejderrepræsentant
Revision	BDO Statsautoriseret revisionsaktieselskab Birkemose Allé 31 6000 Kolding

Ledelsespåtegning

Ledelsen/bestyrelsen har dags dato aflagt årsregnskabet for 2015 for Sønderjyllands Symfoniorkester. Årsregnskabet er aflagt i overensstemmelse med Kulturministeriets bekendtgørelse nr. 1701 af 21. december 2010 om økonomiske og administrative forhold for modtagere af driftstilskud fra Kulturministeriet.

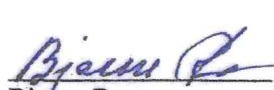
Vi anser den valgte regnskabspraksis for hensigtsmæssig, således at årsrapporten giver et retvisende billede af institutionens aktiver og passiver, finansielle stilling samt resultatet.

Sønderborg, den 13. april 2016

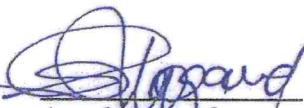


Nikolaj Andersen
Musikchef

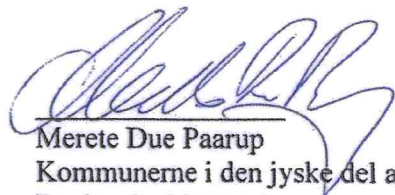
Bestyrelse for Sønderjyllands Symfoniorkester



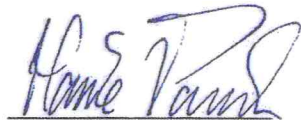
Bjarne Rasmussen
Fungerende
formand



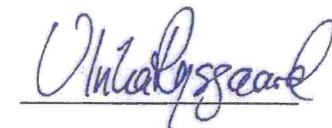
Aase Nyegaard
Sønderborg Byråd



Merete Due Paarup
Kommunerne i den jyske del af
Region Syddanmark



Hauke Paulsen
Sydslesvigsk Forening



Ulrika Rysgaard
Medarbejderrepræsentant



Mihaela Oprea
Medarbejderrepræsentant

DEN UAFHÆNGIGE REVISORS ERKLÆRINGER

Til bestyrelsen for Sønderjyllands Symfoniorkester

PÅTEGNING PÅ ÅRSREGNSKABET

Vi har revideret årsregnskabet for Sønderjyllands Symfoniorkester for perioden 1. januar til 31. december 2015, der omfatter, anvendt regnskabspraksis, resultatopgørelse, balance og noter. Årsregnskabet er udarbejdet efter bekendtgørelse nr. 1701 af 21. december 2010 om økonomiske og administrative forhold for modtagere af driftstilskud fra Kulturministeriet.

Ledelsens ansvar for årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med bekendtgørelse nr. 1701 af 21. december 2010. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, samt valg og anvendelse af en hensigtsmæssig regnskabspraksis og udøvelse af regnskabsmæssige skøn, som er rimelige efter omstændighederne.

Her ud over er det ledelsens ansvar, at de dispositioner, der er omfattet af årsregnskabet, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis.

Revisors ansvar

Vores ansvar er at udtrykke en konklusion om årsregnskabet på grundlag af vores revision. Vi har udført revisionen i overensstemmelse med internationale standarder om revision, yderligere krav ifølge dansk revisorlovgivning og god offentlig revisionskik jf. bekendtgørelse nr. 1701 af 21. december 2010. Dette kræver at vi overholder etiske krav samt planlægger og udfører revisionen for at opnå høj grad af sikkerhed for, om årsregnskabet er uden væsentlig fejlinformation.

En revision omfatter udførelse af revisionshandlinger for at opnå revisionsbevis for beløb og oplysninger i årsregnskabet. De valgte revisionshandlinger afhænger af revisors vurdering, herunder vurdering af risici for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl. Ved risikovurderingen overvejer revisor intern kontrol, der er relevant for orkesterets udarbejdelse af et årsregnskab, der giver et retvisende billede. Formålet hermed er, at udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke at udtrykke en konklusion om effektiviteten af orkesterets interne kontrol. En revision omfatter endvidere vurdering af, om ledelsens valg af regnskabspraksis er passende, om ledelsens regnskabsmæssige skøn er rimelige samt den samlede præsentation af årsregnskabet.

Revisionen omfatter desuden en vurdering af, om der er etableret forretningsgange og interne kontroller, der understøtter, at de dispositioner, der er omfattet af årsregnskabet, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis.

Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Revisionen har ikke givet anledning til forbehold.

Konklusion

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af Sønderjyllands Symfoniorkesters aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2015 samt af resultatet af orkesterets aktiviteter for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2015 i overensstemmelse med bekendtgørelse nr. 1701 af 21. december 2010 om økonomiske og administrative forhold for modtagere af driftstilskud fra Kulturministeriet. Det er ligeledes vores opfattelse, at der er etableret forretningsgange og interne kontroller, der understøtter, at de dispositioner der er omfattet af årsregnskabet, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis.

Supplerende oplysning vedrørende forståelsen af revisionen

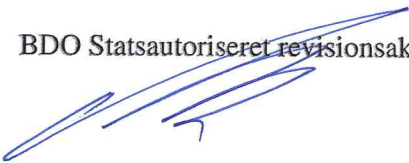
Sønderjyllands Symfoniorkester har i overensstemmelse med bekendtgørelse nr. 1701 af 21. december 2010 indarbejdet budgettal for regnskabsåret i resultatopgørelsen. Disse budgettal har ikke været underlagt revision.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Vi har gennemlæst ledelsesberetningen. Vi har ikke foretaget yderligere handlinger i tillæg til den udførte revision af årsregnskabet. Det er på denne baggrund vores opfattelse, at oplysningerne i ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet.

Kolding, den 13. april 2016

BDO Statsautoriseret revisionsaktieselskab


Niels Peder Aalund
Statsautoriseret revisor


Henrik Halgrener
Registreret revisor

Ledelsesberetning

Orkestrets drift i 2015 samt forventninger til driften i 2016

ORKESTRETS MISSION (jf. Resultataftale for perioden 2012-2015)

Sønderjyllands Symfoniorkester er et turnerende landsdelsorkester i det syd- og sønderjyske område samt Sydslesvig med fast koncertområde i Sønderborg, Aabenraa, Haderslev, Kolding, Esbjerg, Tønder Kommuner og Sydslesvig. Orkestret har hjemsted i koncertsalen i Alsion, Sønderborg. Orkestrets drives med udgangspunkt i Musiklovens §4 med de heraf følgende repertoirekrav og beskrivelse af orkestrets virke.

Sønderjyllands Symfoniorkester er landsdelens største kulturinstitution, og har derfor naturligt et stort ansvar for at understøtte og forny det musikalske liv i området. Orkestret samarbejder med en lang række kultur- og musikinstitutioner, herunder Den Jyske Opera, Den Ny Opera i Esbjerg, MGK-Syd m.fl.

Orkestret samarbejder med de øvrige landsdelsorkestre om udviklingsprojekter og koordination af samarbejde med musikkonservatorierne, bl.a. med medvirken ved dirigentpraktik, dirigenteksaminer og praktik for orkesterstuderende.

ORKESTRETS VISION (jf. Resultataftale for perioden 2012-2015)

Sønderjyllands Symfoniorkester skaber musikalsk nysgerrighed, kulturelt fællesskab og kunstnerisk glæde for befolkningen i Syd- og Sønderjylland samt Sydslesvig. Orkestret er en musikalsk og kunstnerisk ressource for sit spilleområde, og gør den symfoniske musik levende og relevant på et højt kunstnerisk niveau for et bredt publikum. Orkestret arbejder med et internationalt udsyn på baggrund af en stærk lokal forankring.

Sønderjyllands Symfoniorkester ønsker at udvikle kunstnerisk virksomhed, således at musikalske oplevelser bliver tilgængelige for en bredere del af befolkningen. Orkestret har fokus på hvordan musikoplevelsers "omgivelser", herunder kommunikation, geografi, koncertformer og service, påvirker publikums syn på orkestrets tilgængelighed og kulturelle relevans.

Orkestret vil fortsat give væsentlige bidrag til udviklingen af orkestermusikken i Danmark med særlig vægt på B & U-området, publikumsudvikling og ny inspiration fra de internationale netværk, som orkestret indgår i. Orkestret vil desuden have et særligt fokus på fortsat at indgå i kultursamarbejde med partnere på begge sider af den dansk-tyske grænse.

HOVEDAKTIVITETER

Sønderjyllands Symfoniorkester har i 2015 haft aktiviteter som landsdelsorkester i henhold til musikloven. Spilleområdet har inkluderet Sønderjylland, Sydslesvig samt Esbjerg og Kolding kommuner. Aktiviteterne omfatter regulær koncertaktivitet, ledsagelse af Den Jyske Opera, indsats for styrkelse af landsdelens musikliv, formidlingsaktiviteter for børn, unge og voksne samt outreach-projekter.

Udover regulær koncertaktivitet, skolekoncerter m.m., som beskrives senere i beretningen, er følgende særlige indsatser iværksat og gennemført i 2015 jf. resultataftales (2012-15) fokusbål:

SSO står for musikalsk nysgerrighed, kulturelt fællesskab og kunstnerisk glæde

- Udvidet formidlingskoncept: Koncertformatet ”Skurke og Helte” i samarbejde med Superhelte-eksperten og Troldspejlet-vært Jakob Stegelmann, hvor publikum tages på opdagelse i filmverdenen på en sjov og formidlende måde og i en ny og anderledes koncertform var en stor succes og tiltalte unge og gamle såvel som nye grupper af publikummer. Samarbejdet videreføres i en yderligere udviklet form de kommende sæsoner.
- ”Film Live konceptet” udviklet og afviklet i samarbejde med ” Firebird Productions” – også her udviklede Sønderjyllands Symfoniorkester som medproducent et koncept, hvor filmen tilpasses musikken og fungerer på musikkens betingelser og ikke omvendt. Her kom orkestret også i forbindelse med et nyt yngre publikumssegment, som fortrinsvis bestod af studerende fra Alsion, Sønderborg, som ikke på samme måde tidligere havde mødt den klassiske musik.

SSO udvikler koncertformer i samarbejde med andre kunstneriske aktører, der gør orkestret tilgængeligt for nye publikumsgrupper

- SSO har i samarbejde med ”Triangle Music Games” og de øvrige landsdelsorkestre medvirket med musikalske bidrag til lydsiden i forbindelse med udviklingen af et nyt PC undervisningsspil, som præsenterer den klassiske symfoniske musik for skolebørn i alderen 4.-6. klassetrin.
- SSO har i samarbejde med den nyetablerede Christiansfeld Musik Festival deltaget ved åbningskoncerten af denne festival.
- SSO har i samarbejde med Tinglev Forum deltaget som orkester i et opera projekt kaldet ”Opera på grænsen”, hvor orkestrets mobilscene bl.a. blev anvendt til en open air opera i Tinglev og derved formåede orkestret igen at præsentere klassisk musik et uventet sted og for et nyt publikum, som ikke almindeligvis frekventerer orkestrets gængse koncertsale i området.
- Mød en musiker: Tre eftermiddage i 2015 har der i samarbejde med Sønderborg Bibliotek været afholdt små koncerter/foredrag ved musikere fra Sønderjyllands Symfoniorkester under overskriften ”Mød en Musiker”, hvor musikerne har spillet og demonstreret deres respektive instrument samt fortalt om livet som musiker i orkesteret. Til hverdag er musikerne en del af orkestrets store helhed, men her kan publikum komme helt tæt på dem. De kan høre mere om tilværelsen som orkestermusiker – og så kan de få svar på spørgsmål, de har om orkestret og musikken. Musikchef for Sønderjyllands Symfoniorkester Nikolaj Andersen har i den forbindelse fungeret som ordstyrer og ”interviewer” og således medvirket til at styre slagets gang.
- Kulturkufferten i Nordborg: I tæt samarbejde med Nordals Skolen har Sønderjyllands Symfoniorkester som en af 5 kulturaktører i området bidraget med kulturelle oplevelser, som af

flere årsager er svært tilgængelige for familier i Nordborgområdet. Gennem et tæt samarbejde med Biblioteket Nordborg og Nordals Skole dykker man ned i kufferterne og bruger indholdet både som inspiration og som konkret produkt. I kulturklippene bidrager 5 lokale eller regionale kulturudøvere (herunder SSO som den ene af de 5) med en unik workshop eller oplevelse..

- #GoBusKarma er et initiativ taget af Sydtrafik, som skulle bidrage til at gøre det ”sjovere, federe, hyggeligere, rarere og vildere” at køre i bus. I den forbindelse optrådte musikere fra Sønderjyllands Symfoniorkester ”spontan” i bybusserne og på busstationen i Sønderborg, hvilket senere deltes og spredtes via sociale medier på Facebook og Instagram som et led i kampagnen. På denne måde kom også den klassiske musik og SSO ud til et stort og nyt publikum i nogle aldeles utraditionelle rammer og med stor succes.

SSO skaber sammenhæng og kvalitet i musiklivet i Syd- og Sønderjyllad samt

Sydslesvig

- SSO deltager i gensidigt forpligtende samarbejder med institutioner og skoler i Syd- og Sønderjylland herunder musikskoler og MGK, hvor orkestret har indledt et fast samarbejde omkring workshops, som afsluttes med en koncert, hvor orkestrets faste musikere fungerer som mentorer for elever fra musikskoler og MGK på deres respektive orkesterinstrumenter. I grundskolerne er det samtlige elever på 4. klassetrin i spilleområdet, som møder orkestret ved skolekoncerter. Herudover deltager gymnasierne i et årligt projekt med deres gymnasiekor sammen med orkestret, hvor en opførelse af værker for kor og orkester er på programmet. Denne række af tværgående initiativer bidrager til, at orkestret på en lang række områder fungerer som en samlende dynamo for det syd og sønderjyske musik- og kulturliv.

SSO bidrager til at løfte landsdelens musikliv gennem konkrete udviklingsinitiativer

- Øget fokus via de sociale medier – herunder Facebook med markant stigning i interaktioner og aktivitetsniveau, ligesom hyppige interviews i såvel radio som presse samt foramtaler og koncertanmeldelser alt sammen har bidraget til at synliggøre orkestrets og landsdelens musikliv såvel regionalt som nationalt.

SSO fastholder og udbygger orkestrets økonomiske grundlag, aktivitet og kunstneriske kvalitet.

- Danfoss: Efter udløbet af den indeværende 3-årige aftale med udgangen af 2015 er der indgået en ny aftale gældende fra 2016 med et øget bidrag på 50% i forhold til den hidtidige aftale.
- BHJ-fonden: Der er aftalt møder i 2016, som skal afklare mulighederne for et samarbejde, ligesom dette samarbejde hidtil er mundet ud i orkestrets mobilscene, som årligt benyttes 1-2 gange ved koncerter i orkestrets spilleområde.
- Bestyrelsen har desuden i 2015 nedsat et sponsorudvalg, som har til opgave yderligere at afsøge mulighederne for sponsorstøtte fra offentlige og private fonde med henblik på at fastholde og udbygge orkestrets aktiviteter og kunstneriske kvalitet

UDVIKLINGEN I ØKONOMI OG AKTIVITETER

Sønderjyllands Symfoniorkester har haft underskud i perioden 2013–2015. Sønderjyllands Symfoniorkester har igennem de seneste år oplevet en stadigt mere anstrengt økonomi, der konkret har resulteret i, at antallet af orkestrets fastansatte musikere er reduceret fra orkestrets hidtidige normering på 65 musikere til 57 musikere. Dette er ikke en optimal situation for orkestret – hverken kunstnerisk eller økonomisk – og det er en målsætning for orkestret, at det med tiden opnår økonomiske rammer, hvor det er muligt at realisere orkestrets normering på 65 fastansatte musikere. Dette forventes dog ikke at ske i den kommende strategiperiode 2016-2019.

For at Sønderjyllands Symfoniorkester i fremtiden kan styrke sin økonomiske situation, må orkestret i langt højere grad arbejde med nye finansieringsmuligheder, der kan supplere vigende statslige tilskud. Orkestret har i dag gode erfaringer fra samarbejdet med lokale virksomhedssponsorer. Orkestret har derfor fokus på virksomhedssponsorater i de kommende år. Orkestret har trods stabile publikumstal aktuelt en relativt begrænset billetindtægt. Det anses ikke for at være realistisk, at orkestret i de kommende år kan øge indtjeningen fra billetsalg markant.

FORVENTNINGER TIL DRIFTEN I 2016

Orkestret forventer i 2016–2019 at køre med nul-budgetter, for derefter igen at kunne opbygge en mindre egenkapital, således at orkestret får en mere robust økonomi. Sønderborg Kommune har i foråret 2015 efter anmodning givet et rente- og afdragsfrit lån på kr. 5.000.000, som skal afdrages efter 7 år fra år 2022, over en 10-årig periode. Dette lån dækker det underskud, der er opstået i 2014 og 2015. Orkestret modtager i dag driftstilskud fra Sønderborg, Kolding og Tønder Kommune. I Haderslev og Aabenraa Kommune har orkestret et antal koncertdage til rådighed i henholdsvis Harmonien og Musik- og Teaterhuset, Aabenraa, uden omkostninger for orkestret. Der arbejdes målrettet på at indhente kommunale tilskud fra de øvrige kommuner i vores spilleområde.

På Rued Langgaard Festivalen i august måned deltager Sønderjyllands Symfoniorkester hvert år med koncert i Ribe Domkirke både akustisk og med særligt lysdesign.

Efter en pause i 2015 deltager orkestret igen til efteråret 2016 på Electronica-festivalen DEFINE i Sønderborg i et nært samarbejde med den franske elektroakustiske musiker og professor i elektro akustisk musik Christophe Charles. Sammen vil vi udforske det genremæssige grænseland mellem symfonisk orkestermusik og den elektroakustiske musik.

Således har orkestret trods sin beskedne orkesterstørrelse også i 2015 trods de mere pressede økonomiske rammer fortsat været i stand til at opfylde kravene til bredde og mangfoldighed i aktiviteterne på en måde, som desværre ikke afspejler sig hverken i de statslige eller lokale tilskud.

Orkestret påbegynder derfor i 2016 dialogen med de sønderjyske kommuner om større lokal medfinansiering.

VIDERE INDSATSER

I løbet af 2015 blev mulighederne for samarbejdet mellem Schleswig-Holsteinisches Landestheater und Sinfonieorchester og Sønderjyllands Symfoniorkester drøftet indgående, og samarbejdet vil også fremover især bestå af de traditionelle årlige samarbejds koncerter med stort symfonisk repertoire på programmet.

Desuden overvejes fortsat muligheder i fremtiden et samarbejde om fælles-koncerter i forbindelse med den årlige Rued Langgaard-festival i Ribe, der dog begrænses af, at Rued Langgaard ofte skrev for meget stort orkester.

Koncerter 2015:

(Abonnementskoncerterne, der udgør hovedparten af orkestrets drift, er beskrevet i sæsonplan 2014/15 og sæsonplan 2015/16).

Der blev i 2015 afholdt 162 arrangementer inkl. forestillinger med Den Jyske Opera.

Den 15. januar spillede orkestret ved Jydske Vestkystens årlige kulturshow, der dette år fandt sted i Alsion, Sønderborg. Dirigent var Huba Hollokô.

4. marts afholdtes på Alsion en koncert, der afsluttede et tre-dages projekt mellem orkestret og MGK-Syd. Der medvirkede 25 elever fra MGK Sønderborg og MGK Kolding. Dirigent var David Riddell, som også havde tilrettelagt programmet for MGK-eleverne, et projekt, der både omfattede gruppeprøver med mentorer fra orkestret samt egentlige orkesterprøver, der afsluttedes med en koncert.

Onsdag d. 10. april havde orkestret inviteret gymnasieelever til at overvære en koncert, hvor orkestret spillede musikken til Stravinskis Ildfuglen, - samtidig blev kortfilmen Ildfuglen vist på storskærm bag orkestret. Dirigent var Ville Matvejff.

23. april var 250 børnehavebørn samt pædagoger inviteret til ekstrakoncert med duoen Singh & Goldschmidt. Det blev en stor succes, som gentages i foråret 2016.

29. april afholdtes som afslutning på et samarbejde med musikskoler i Tønder, Aabenraa, Kolding og Sønderborg en koncert i Alsion, Sønderborg. Det var en koncert, hvor musikerne i orkestret spillede sammen med elever fra talentlinjen på ovennævnte musikskoler, og dirigent var violinist i orkestret Jacob Elmedal Johansen.

28., 29. og 30. maj afholdtes 3 PR-koncerter i forbindelse med udgivelse af ny sæsonplan. Koncerterne blev afholdt af små grupper musikere og fandt sted i Universe i Nordborg, i indkøbscentret Borgen og på Sønderborg Bibliotek.

8. juni afholdt orkestret en familiekoncert under ledelse af Peter Ettrup Larsen og med Jakob Stegelmann som konferencier. Koncertens titel var Troldspejlet, og der blev især spillet musik fra kendte film og tegneserier.

I august måned indledtes et samarbejde med Tinglev Forum, hvor orkestret deltog i en operakonzert med mobilscenen i Tinglev. Koncerten fandt sted 9. august og blev dirigeret af Magnus Fryklund. Desuden deltog 6 sangsolister.

Ved generalprøven 21. august til Smag på sæsonen-koncerten var gymnasieelever fra Sønderborg Statsskole, Alssundgymnasiet, Deutsches Gymnasium samt Aabenraa Statsskole inviteret til at overvære prøven.

Den 7. november afholdt orkestret en "TAK" Gallakonzert arrangeret af et udvalg bestående af orkestrets musikere og bestyrelsesmedlemmer. Koncerten var et tiltag for at nå ud til nuværende, såvel som potentielle sponsorer og nye publikummer. Programmet var et udvalg af rytmiske og klassiske highlights fra orkestrets repertoire fortolket af solisterne: Susanne Elmark, Jesper Lundgaard, Nikolaj Bentzon, Signe Juul, Oleg Marshev, Per Nielsen, Alexandru Radu og konferencier Preben Kristensen, og koncerten blev dirigeret af Thomas Jensen.

Skole- og familiekoncerter.

Programmerne for skolekoncertforløbet i 2015 var:

Skolekoncerter – Årets emne: Troldspejlet

- SK 1 58 gruppeskolekoncerter på grundskoler i hele orkesterets spilleområde med samtlige elever fra 4. klassestrin.
- SK 2 11 skolekoncerter med fuldt orkester med Jakob Stegelmann som konferencier og Peter Ettrup Larsen som dirigent i "Troldspejlet koncert".

Familiekonzert 8. juni med Jakob Stegelmann som konferencier, og Peter Ettrup Larsen som dirigent i "Troldspejlet koncert".

Pro Musica koncerter

I 2015 afholdtes 6 velbesøgte Pro Musica koncerter – d. 1- februar. – 15. marts – 26. april – 20. sept. – og 25. oktober og 6. december.

Programmerne er en varieret blanding af klassiske kammermusikværker fremført af orkestrets egne musikere, samt inviterede gæstemusikere og/eller ensembler.

- Søndag d. 1. februar Bach: Chaconne
 Gluck: The Dance of the Blessed Spirits
 Mozart: Kvartet i D-dur
 Mendelssohn: Strygeroktet i Eb-dur
- Søndag d. 15. marts Beethoven: Sonata nr. 2 i A-dur for violin og klaver
 Jean Marie Leclair: Duo Sonata nr. 3, op. 3
 Schubert: Frühlingsglaube og Im Frühling

Søndag d. 26. april	Beethoven: Sonate for violin og klaver i c-mol, nr. 7 Ysaÿe: Caprice d'apres l'Étude C. Ph. E. Bach: Solosonate for fløjte i a-mol Dvorák: Strygekvartet nr. 12 I F-dur
Søndag d. 20. sept.	Szymanowski: Myter, op. 30 Bartók: 6 rumænske folkedanse Chausson: Koncert for klaver, violin og strygekvartet, op. 21
Søndag d. 25. oktober	Beethoven: Serenade for fløjte, violin og bratsch Wilder: Sonate nr. 3 for horn og klaver Haydn: Koncert for trompet og orkester i Es-dur Honegger: Intrada Chausson: Trio i g-mol op. 3
Søndag d. 6. dec.	Corelli: Concerto grosso i D-dur Devienne: Kvartet op. 71 Jersild: "At spille i skoven" – serenade for blæserkvintet Chiriac: Serenade Sibelius: Romanze i C-dur Ponce: Estrellita Grieg: Strygekvartet nr. 1 i g-mol

Tilhørertal, billet salg m.v.

	<u>2011</u>	<u>2012</u>	<u>2013</u>	<u>2014</u>	<u>2015</u>
Antal abonnementer	817	838	802	621	569
Salg i 1.000 kr.	706	817	795	742	649
Billetter løssalg i 1000 kr.	925	728	1035	977	1070
Billetindtægt i 1000 kr.	1631	1545	1830	1719	1719

Billetpriserne var i 2015 i koncertsal Alsjon delt i 3 prisgrupper – prisgruppe A, B og C. I Musik- og Teaterhuset i Aabenraa var billetterne delt i 2 prisgrupper, B og C, og i Musikhuset Esbjerg var billetterne i prisgruppe B. Pris for gruppe A var inkl. gebyr kr. 260,00. Pris for gruppe B var kr. 195,00. Pris for gruppe C var 160,00. Derudover kørte orkestret med en pris på kr. 160,00 på diverse koncertsteder med u nummererede pladser. I 2015 skulle unge under 25 år samt unge under uddannelse med forevisning af studiekort betale kr. 50,00 og det samme skulle børn under 18 år.

Tilhørertal m.v.

	<u>2011</u>	<u>2012</u>	<u>2013</u>	<u>2014</u>	<u>2015</u>
Antal koncerter	150	161	169	151	162
Antal tilhørere	53.042	61.872	54.759	53.844	51.423

KONCERTOVERSIGT (symfonikonserter)

	Antal konserter	Antal tilhørere	Gns. 2015	Gns. 2014	Gns. 2013	Gns. 2012
Sdbg.	19	10487	552	606	619	682
Aab.	6	2201	367	312	410	297
Had./Gram	3	711	237	246	146	312
Kold./Chr.feld	4	1486	372	321	436	369
Tønder	3	779	260	211	190	367
Esbjerg	5	1012	202	425		
Ribe	4	962	241	148		
Flensb.	6	1877	314	352	406	476
Øvr.Slesv.	2	532	266	112	128	209
I alt	52	20047				

SAMLET TILHØRERTAL

Symfonikonserter (som ovenfor)	20047	
Jydske Vestkystens Kulturshow	614	
11 ensemblekonserter i spilleområdet	556	
MGK-koncert	200	
Koncert for gymnasieelever	110	
Børnehavekoncert 23. april	250	
Musikskolekoncert 29. april	75	
3 PR-konserter	460	
Dirigentseminarkoncert	175	
Mobilkoncert Tinglev Forum	1.011	
Operakoncert i Alsion	473	
Masterclass-koncert	250	
Åben generalprøve gymn. elever	225	
Smag på sæsonen 2 gratis-konserter	1.082	
Koncert i Hamborg m. Janz	900	
TAK-koncert i Alsion	795	
Gæstekoncert i Aarhus	400	
Gruppe- og skolekonserter	16.000	(beregnet skønsmæssigt)
6 Pro Musica koncerter	3.000	(beregnet skønsmæssigt)
Samarbejde med Den Jyske Opera	<u>4.800</u>	(beregnet skønsmæssigt)
I alt	<u>51.423</u>	

Aktivitetstal	2012	2013	2014	2015
Konserter/forestillinger med hele orkestret				
Konserter	54	51	61	55
Sceniske forestillinger	12	8	10	6
Konserter/forestillinger uden for landsdelen	4	4	1	2
Konserter for børn og unge	15	16	15	17
Udendørs koncerter/forestillinger	2	0	2	1
Antal koncerter/forestillinger med hele orkestret, i alt	87	79	89	81

Konserter/forestillinger med dele af orkestret				
Konserter	10	18	5	22
Sceniske forestillinger	0	0	0	0
Konserter/forestillinger uden for landsdelen	0	0	0	0
Konserter for børn og unge	64	72	57	59
Udendørs koncerter/forestillinger	0	0	0	0
Antal koncerter/forestillinger med dele af orkestret, i alt	74	90	62	81

Publikumstal

Publikum til koncerter/forestillinger med hele orkestret				
Konserter	25.213	22.307	24.523	21.375
Sceniske forestillinger	9.600	6.400	8.000	4.800
Konserter/forestillinger uden for landsdelen	3.532	1.225	800	1.300
Konserter for børn og unge	9.319	9.377	9.430	9.982
Udendørs koncerter/forestillinger	2.700	0	941	1.011
Publikum til koncerter/forestillinger med hele orkestret, i alt	50.364	39.309	43.694	38.468

Publikum til koncerter/forestillinger med dele af orkestret				
Konserter	3.508	7.300	2.150	4.705
Sceniske forestillinger	0	0	0	0
Konserter/forestillinger uden for landsdelen	0	0	0	0
Konserter for børn og unge	8.000	8.150	7.125	8.250
Udendørs koncerter/forestillinger	0	0	0	0
Publikum til koncerter/forestillinger med dele af orkestret, i alt	11.508	15.450	9.275	12.955

ØVRIGE AKTIVITETER

Formidling til det voksne publikum

Der er i 2015 afholdt 12 gratis koncertintroduktioner for publikum ved orkestrets musikere i forbindelse med koncerter i landsdelen.. Deltagertallet til koncertintroduktioner afhænger af spillestedet. I Alsion er der sædvanligvis 100+ deltagere, mens det på de mindre spillesteder veksler mellem 30-50 deltagere til koncertintroduktion.

Danmarks Radio

Danmarks Radio har optaget og transmitteret 4 koncerter i 2015:

5. februar fra Alsion i Sønderborg med solisterne Thomas Gould, violin og Alistair Beatson, klaver og dirigent Shia-Chia Lü.

Program: Berwald: Elfenspiel, Abrahamsen Dobbeltkoncert for violin og klaver samt Sibelius: Lemminkäinen suite.

27. marts fra Alsion i Sønderborg: Samarbejdsconcert med Schleswig-Holsteinisches Sinfonieorchester dirigeret af Andreas Delfs.

Program: Morton Gould: American Salute, Samuel Barber: Symfoni nr. 1., Bernstein: Candide ouverture, Aaron Copland: Our Town, John Williams: Adventures on Earth (fra E.T.), John Adams: Short ride in a fast machine

5. september orkestrets opførelse af Rued Langgaards "Antikrist" i Ribe Domkirke dirigeret af Thomas Dausgaard i forbindelse med Langgaard Festivalen..

26. november fra Alsion i Sønderborg med dirigent Simon Gaudenz og Renaud Capucon, violin, som solist. Program: Debussy: En fauns eftermiddag, Korngolds violinkoncert og Sibelius' 4. symfoni.

Den Jyske Opera

Samarbejdet med Den Jyske Opera fandt sted som følger:

Den Jyske Opera opførte **Cosi fan Tutte** d. 24. februar i Kolding Teater, d. 25. februar i Harmonien i Haderslev samt d. 27. og 28. februar i Alsion, Sønderborg.

Den 2. nov. i Musikhuset Esbjerg og den 6. nov. i Alsion, Sønderborg opførte Den Jyske Opera **L'amico Fritz**.

Samarbejde med Musikkonservatorierne

Sønderjyllands Symfoniorkester har i flere år haft samarbejde med Det Kongelige Danske Musikkonservatorium omkring dirigentworkshops for konservatoriets dirigentstuderende og lærere i orkesterdirektion. Dette blev i 2015 gennemført i uge 32, hvor unge dirigentstuderende i løbet af en uge afholdt prøver med orkesteret under vejledning af Giordano Bellincampi og afsluttede med en koncert i Alsion den 5. august.

I samarbejde med Rued Langaard Festivalen er der påbegyndt et samarbejde med Det Jyske Musikkonservatorium i Aarhus som forventes gennemført i 2016 for første gang, hvor unge instrumentalstuderende får mulighed for at deltage i orkesterpraktik sammen med Sønderjyllands Symfoniorkester via medvirken i Rued Langaard Festivalen sept. 2016 i Ribe Domkirke.

Filharmonisk Kor

Filharmonisk kor medvirkede ved 4 produktioner i 2015.

19. og 20. marts i Aabenraa og Flensborg i Skurke og Helte-koncerten dirigeret af David Firman.

23. juni i Alsion, Sønderborg, i forbindelse med Sct. Hans koncerten i et Carl Nielsen program dirigeret af Bo Holten.

7. november ved orkestrets "TAK galla" koncert i Alsion, Sønderborg med Thomas Jensen som dirigent.

17., 18. og 19. december i Alsion, Kristkirken Kolding samt Løgumkloster Kirke medvirkede koret ved 3 opførelser af Messias med Stephen Layton som dirigent

LOF møder (Landsdelsorkesterforeningen)

30. jan. 2015	Arbejdsudvalgsmøde
09. mar. 2015	Arbejdsudvalgsmøde + møde med Kulturministeren
23. april 2015	Årsmøde
20. maj 2015	Arbejdsudvalgsmøde
15. juni. 2015	Arbejdsudvalgsmøde
24. aug. 2015	Arbejdsudvalgsmøde
05. sept 2015	Arbejdsudvalgsmøde
09. sept. 2015	Statusmøde DR og LOF
09. nov. 2015	Arbejdsudvalgsmøde
11. dec. 2015	Arbejdsudvalgsmøde

Bestyrelsesmøder

Bestyrelse pr. 31.12.2015

Pia Bech Mathiesen, formand (sygemeldt)
Bjarne Rasmussen, fungerende formand
Aase Nyegaard
Hauke Paulsen

Merete Due Paarup
Ulrika Rysgaard
Mihaela Oprea

Der har været afholdt følgende bestyrelsesmøder i 2015:

06. jan. afholdtes ekstraordinært bestyrelsesmøde med henblik på vedtagelse af et revideret budget15
23. febr. afholdtes ekstraordinært indkaldt bestyrelsesmøde vedr. musikchef.
3. marts afholdtes ekstraordinært bestyrelsesmøde vedr. "Turn Around" plan
08. april. afholdtes bestyrelsesmøde, hvor regnskab for 2014 godkendtes.
19. maj afholdtes bestyrelsesmøde
15. juni afholdtes bestyrelsesmøde
29. sept. afholdtes bestyrelsesmøde
17. nov. afholdtes bestyrelsesmøde hvor budgettet for 2016 blev godkendt.

Personaleforhold

Ansatte i administration og teknik i Sønderjyllands Symfoniorkester pr. 31.12.2015:

Musikchef: Nikolaj Andersen
Producent/personaleadm.: Hanne Borum
Økonomimedarbejder: Bjarne Schmidt Rasmussen
Nodearkivar: Liana Sindvald
Regissør: Jan Odefey
Regissør: Henrik Skelgaard

Programudvalg

Pr. 01. august 2015 var programudvalget sammensat som følger:

Musikchef Nikolaj Andersen, formand for programudvalget
Violinist Jacob Elmedal Johansen
Trompetist Michael Mathiasen
Basbasunist Søren Rønsbo
Hanne Borum er sekretær for udvalget.

Fastansatte musikere i Sønderjyllands Symfoniorkester pr. 31.12.2015:

1. violin:

Rumen Lukanov, koncertmester
Karsten D. Madsen, koncertmester
Alexandru Radu
Carmen Rosu-Nicolescu
Lars Rimer
Ulrika Rysgaard
Birgit Bauer
Maria Mose Christensen
Andrius Gudaitis
Brian Quist Jørgensen
Liudmila Lysenko

2. violin:

Mihaela Oprea
VAKANT
Samuel Moosman
Jacob Elmedal Johansen
Peter Fievé
Jette Skovbakke Steensen
Mette Jørgensen
Attila Csanyi
Niels Chr. Lund Mathiesen
VAKANT

Bratsch:

Anne Augustinsson
Anthony van Buren
Ilka Kirbschus-Lohse
Jan Åkerlind
Johan Korsfeldt
Katrín Rimer
Christian Bønnelykke

Cello:

Anna Kristina Hindø
Nikolaj Skliarevski
Henrik Steensgaard
Palle Christensen
Susanne H. Kristiansen
VAKANT

Kontrabas:

Peder Linneberg
Jesper Hindø
Per Dalsgaard Knudsen
Kristian Sigurleifsson

Fløjte:

Thomas Jensen
Bettina Zielke Jørgensen
Jorunn Solløs

Obo:

Simona Sindrestean
Jørgen Frederiksen
Tove Steensgaard

Klarinet:

VAKANT
Nicolai Eghorst
Troels Torstein

Fagot:

Catarina Zeh
VAKANT
Jesper Kaae Rasmussen

Horn:

Niculai Apostol
Lars Kristiansen
Jeppe Solløs Rasmussen
Martin Gottschalck

Trompet:

Elias Heigold
Per Nielsen
Michael Mathiasen

Basun:

Philip Brown
Yu Tamaki Hosono
Søren Rønsbo

Tuba:

VAKANT

Pauke/janitsjar:

Henrik Cornelius Hansen
Henrik Termansen
VAKANT

Harpe:

VAKANT

Konkurrencer, til- og fratrædelser i orkestret.

Der har i 2015 ikke været afholdt konkurrencer i orkestret.

Oboist Simona Sindrestean blev efter udstået prøvetid fastansat som 1. solooboist pr 1. august 2015

Cellist Finn Sigfusson valgte at gå på pension pr 1. august 2015 efter 46 år i orkestret.

Musikchef Rasmus Adrian blev afskediget af bestyrelsen med udgangen af februar, og han fratrådte øjeblikkeligt sin stilling.

Nikolaj Andersen, som var blevet ansat som orkesteradministrator pr. 1. januar, blev konstitueret som orkesterchef pr. 1. marts, og fik pr. 1. juli en 3-årig kontrakt som musikchef.

Bjarne Schmidt Rasmussen blev pr. 1. januar ansat som økonomimedarbejder.

Fotograf Patricio Soto blev opsagt med udgangen af april måned. Stillingen blev nedlagt.

Kommunikationschef Christina Blangstrup Dahl blev opsagt med udgangen af maj måned, og stillingen blev nedlagt.

Egne solister i 2015

Fløjtenist Thomas Jensen var dirigent ved 3 ensemblekoncerter i januar.

Trompetist Per Nielsen var solist i Rung: I Danmark er jeg født ved udendørskoncerten i Tinglev d. 9. august. Ved samme koncert var violinist Alexandru Radu solist i Meditation fra Theïs af Massenet.

Nicolai Eghorst (klarinet) var solist i Rossini: Introduction, tema og variationer ved 2 koncerter i Alsion, Sønderborg og i Musikhuset, Esbjerg ("Smag på sæsonen") d. 21. og 22. august samt i samme værk ved 2 koncerter d. 22. og 23. okt. i Alsion, Sønderborg og i Ribe Domkirke.

Ved TAK-koncerten d. 7. nov. i Alsion, Sønderborg spillede trompetist Per Nielsen 2. sats af Haydns Trompetkoncert. Samme aften spillede Alexandru Radu Meditation fra Theïs af Massenet. Fløjtenist Thomas Jensen dirigerede denne koncert efter et afbud fra David Riddell.

Fløjtenist Thomas Jensen dirigerede desuden også julegallakonzert d. 3. december med Sønderjysk Pigekor efter en sygemelding fra dirigent Peter Ettrup Larsen.

Korsamarbejde

Børnekor:

Dybbølskolens kor
Ulkebøl Skoles kor
Sønderskovskolens kor
Ejderskolens kor
Jes Kruse-Skolens kor
Kongehøjskolens kor
Aabenraa Friskoles kor
Tinglev Skoles kor
Bylderup Skoles kor
Sønderjysk Pige kor

Voksenkor:

Filharmonisk Kor Sønderjylland
Flensburger Bach-Chor
Symphonischer Chor Hamburg
Helsinki Akademiske Mandskor

Gymnasiekor:

A. P. Møller-skolen, Schleswig
Duborgskolen, Flensborg
Haderslev Katedralskole
Alssundgymnasiet
Deutsches Gymnasium
Sønderborg Statsskole
Tønder Gymnasium

ØKONOMI & REGNSKAB 2015

Sønderjyllands Symfoniorkester har været igennem et meget turbulent år med væsentlige økonomiske udfordringer. Et underskud i 2014 på kr. 2.979.620 gav orkesteret et særdeles vanskeligt udgangspunkt.

Bestyrelsen besluttede i tæt samarbejde med musikchefen og administrationen at udarbejde en "turn-around" plan for årene 2016 og 2017. I planen var der indlagt et revideret budget med et underskud i 2015 på kr. 2.547.680 og en beslutning om, at regnskaberne for 2016 og 2017 skulle være i balance. Bestyrelsen rettede henvendelse til Sønderborg Kommune i april måned, for at anmode kommunen om hjælp til orkestrets likviditetsudfordringer. I maj måned besluttede byrådet i Sønderborg Kommune efter indstilling og godkendelse af kommunens økonomiudvalg, at tilbyde orkesteret et rentefrit lån på kr. 5.000.000, og lånet er ligeledes afdragsfrit indtil 2022, hvor lånet skal tilbagebetales i årlige rater a kr. 500.000.

Kulturstyrelsen anmodede om, at der i juni måned blev indsendt et af bestyrelsen godkendt revideret budget for 2015. Budgettet er baseret på regnskaber fra 2012, 2013 & 2014 samt regnskabet for januar – april 2015. Budgettet er endvidere udarbejdet på grundlag af orkestrets strategi for perioden 2012-2015. Strategiens målsætninger, resultatmål og vurderinger er således udtrykt i budgettet. Budgettet godkendtes af bestyrelsen 15. juni 2015. Kulturstyrelsen godkendte efterfølgende budgettet.

Årsresultatet for 2015

Resultatet udviser et underskud på kr. 1.468.208, hvilket er kr. 1.079.472 mindre end budgetteret. Resultatet fremkommer, på trods af en lang række kendte og ukendte udfordringer, primært fordi musikchef & administration i årets løb har taget et markant ansvar for drift & økonomi og har udvist rettidig omhu i særlig høj grad, ligesom det er sket i samarbejde med økonomiudvalget, som bestyrelsen har nedsat og som i 2015 har afholdt løbende månedlige møder og her har fulgt op på orkesterets økonomiske situation.

Bemærkninger til resultatopgørelsen.

Samtlige aftaler, kontrakter og bilag er gennemgået minutiøst. Der har været en fortsat udfordring med kontoplan og ikke mindst moms bærende og ikke moms bærende konto.

Indtægter:

Billetsalget er kr. 239.400 højere end budgetteret og ligger på linje med billetsalget i 2014. Billetsalget var i årets første måneder meget lavt, bl.a. på grund af de mange små ensemblekoncerter, som ikke viste sig at være salgbare.

Vedr. øvrige indtægter har der i 2015 været bogført indtægter vedr. leje af orkestrets flygel & øvrige instrumenter. Lejeindtægten skal dække udgiften ved stemning og vedligeholdelse af disse instrumenter, hvorfor indtægten er flyttet til en særlig fondskonto, hvorfra der fremtidig kan tages midler til stemning m.v. Midlerne indgår i den samlede likviditet og kan anvendes uden særlige vilkår. Den 1. juni meddelte Kulturstyrelsen, at orkestrets tilskud i 2015 blev reduceret med kr. 400.000 på grund af en bevillingsreduktion på Kulturministeriets område. Deraf fremkommer differencen på budget og resultat.

Midler fra fonde & sponsorer er periodiseret jf. de enkelte bevillinger, dvs. er bevillinger givet til sæson 2015/16 er halvdelen bogført i 2015 og resten hensat til 2016. Det giver en markant nedgang i midler fra fonde og sponsorer i forhold til budget.

Udgifter:

Løn.

Tidligere musikchef Rasmus Adrian blev fritstillet februar og fratrådte med udgangen af august måned. I henhold til den indgåede ansættelseskontrakt er der ved fratrædelse udbetalt et væsentligt engangsbeløb, samt feriepenge, ligesom der er afholdt udgifter til løn og pension i perioden.

Omkostningerne er indeholdt i det godkendte budget.

Herudover er der opnået en besparelse på administrationen, som fordeler sig således:

Fotograf & medieproducent fratræder ultimo april, stillingen nedlægges

Kommunikationschef fratræder ultimo august, stillingen nedlægges.

Orkesteradministrator fratrådte ultimo februar, og stillingen er vakant.

Musikchef ansættes pr. 1. juli i åremålsansættelse af 3 år.

Stillingen som marketingsmedarbejder oprettes, men stillingen er vakant.

Administrationen består pr. 31. december 2015 af:

Musikchef Nikolaj Andersen

Producent/personaleadministration Hanne Borum

Regnskab & økonomi Bjarne Schmidt Rasmussen

Nodarkivar Liana Sindvald

Regissør Jan Odefey

Regissør Henrik Skelgård

Arbejdsopgaver vedr. marketing fordeles mellem Nikolaj Andersen, Hanne Borum & Bjarne Schmidt Rasmussen.

Antallet af ansatte musikere i Sønderjyllands Symfoniorkester er uændret i forhold til 2014. Der er fastansat en oboist pr. 1. august og på grund af pensionering er en stilling som cellist vakant siden juli måned.

Vedr. assistenterne, som ikke er på kontrakt, er der et samlet merforbrug på kr. 288.669 i forhold til budgettet. Der anvendes assistenter i begrænset omfang i forbindelse med vakante stillinger, ved orlov og ved sygdom.

Produktionsomkostninger.

Der har været en samlet besparelse i forhold til budget på kr. 620.813. Der er foretaget et hovedeftersyn af vores Steinway rejseflygel, hvilket sker i Tyskland og har betydet en ekstraudgift på kr. 116.012. Den samlede besparelse er opnået ved genforhandling af kontrakter og aftaler.

En lang række projekter blev forhandlet aflyst eller nedjusteret i løbet af året, det gælder bl.a. samarbejde med SYNC, samarbejdet med Rued Langgård festivalen, CD indspilninger og udvikling af særligt koncept i samarbejde Karl Bjerre Skibsted.

Markedsføring.

Der har været et merforbrug på kr. 28.827. En lang række aftaler er opsagt med udgangen af 2014, således at vores markedsføring i højere grad retter sig mod vores målgruppe. Der har været forsøgt "boosting" på Google & Facebook, og bannerreklamer på Jyske Vestkystens netavis, ingen af disse tiltag har dog vist sig rentable og ramte umiddelbart ikke vores primære målgruppe.

Øvrige udgifter (administrationsomkostninger).

Der er opnået en samlet besparelse på kr. 110.476 i forhold til budget, samtidig med at der har været foretaget udskiftning af server til i alt kr. 75.000, og orkestrets backup system er flyttet til ekstern leverandør.

Feriepengeforpligtigelser.

Er opgjort efter lønsystemets opgørelse 31. december 2015.

Fonde.

Med hensyn til fonde er fondskonti fra regnskabet 2014 nulstillet.

Periodeafgrænsningsposter.

Instrumenter: kr. 132.346, midler, der er indkommet ved udlejning af flygel, klaver, salg af instrumenter og tilskud fra Sydbank m.v. Midlerne skal fremadrettes anvendes til stemning og reparationer af disse instrumenter.

Takkekonzert 2015: kr. 453.916

En kreds af musikere valgte sammen med medlemmer af bestyrelsen at producere en koncert med titlen "Tak", som primært skulle henvende sig til orkesterets sponsorer og støtter, og hvor kunstnerne optrådte uden honorarer. Billetprisen var ikke fastsat på forhånd, men man gav, hvad man mente koncerten var værd. Koncerten blev afholdt 7. november, og der blev indsamlet via nettet, Pay Pal,

Swipp og i indsamlingsbeholdere ved selve koncerten. Det lokale erhvervsliv bidrog til arrangementet med sponserede ydelser. Koncerten blev en stor succes, og resultatet blev et overskud på kr. 453.916. Musikerne har besluttet, at dette beløb kan anvendes frit af ledelsen over en 3-årig periode fra 2016, og at der afleveres et årligt regnskab til musikernes medlemsforening.

”TAK” koncerten blev støttet og sponsoreret af en meget lang række lokale syd- og Sønderjyske firmaer, virksomheder og organisationer – store som små, der alle bidrog med praktisk og økonomisk støtte, og skabte muligheden for at gennemføre denne TAK koncert. Således understregede koncerten også den store opbakning orkesteret nyder lokalt i Region Syd og Sønderjylland.

Bestyrelsesshonorar: kr. 60.000

Der er ved en fejl ikke udbetalt bestyrelsesshonorar til andre end bestyrelsesformanden i 2015. Honoraret til de øvrige bestyrelsesmedlemmer at andrager kr. 60.000 og udbetales i 2016.

Inventar.

Kassevogn, Peugeot 2,2 HDI L3H2, indreg. 2008

Smart Lift maskine med selvkørende 500 W El løftearm, købt 2015 (Leasingaftale udløber)

Opbevares af Stagehands APS:

Mobil Scene, mrk. Opera House, købt 2012 (Sponsoreret af BHJ fonden)

Scenepodier og tilbehør, herunder lys & lyd.

Opbevares af Vojens Flytteforretning:

Sættevogn, Netam-Fruehauf, indreg. 1999

Videre indsatser.

På baggrund af lånet fra Sønderborg Kommune er orkesterets likviditet markant forbedret. Kassekreditten i Sydbank på kr. 1.500.000 er opsagt, kassekreditten var optaget i orkesterets løse og blokerede for, at der kunne indgås nye aftaler på forsikringer, hvor der i 2016 er opnået en væsentlig besparelse.

I 2016 og 2017 er orkesteret fortsat hæmmet af de snævre økonomiske rammer, hvor regnskabet skal gå i balance. Det er ønskeligt, at de samlede økonomiske vilkår for Sønderjyllands Symfoniorkester bliver hævet til et niveau, der er sammenligneligt med de øvrige danske landsdelsorkestre. Det er derfor vigtigt, at der fortsat arbejdes målrettet med samarbejde og tilskud fra alle sønderjyske kommuner og fonde og sponsorater. Det betyder ikke, at den fremtidige drift bliver lettere, men det betyder, at den fremtidige drift bliver lettere at styre, dog under forudsætning af, at

der ikke sker yderligere reduktioner i driftstilskud

at der er fortsat fokus på nedbringelse af sygefraværet

at der ikke opstår uforudsete udgifter

under alle omstændigheder bliver de kommende år en udfordring. Driftsomkostningerne er på et meget lavt niveau, og det vil ikke være muligt at spare yderligere.

ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

Årsrapporten for 2015 er aflagt i overensstemmelse med Kulturministeriets bekendtgørelse nr. 1701 af 21. december 2010 om økonomiske og administrative forhold for modtagere af driftstilskud fra Kulturministeriet.

Årsrapporten er aflagt efter samme regnskabspraksis som foregående år

Regnskabet udarbejdes i overensstemmelse med regnskabsbestemmelserne i orkesterets vedtægter, denne beskrivelse af anvendt regnskabspraksis samt kulturministeriets bekendtgørelse om regnskab og revision for landsdelsorkestre.

Om den anvendte regnskabspraksis kan i øvrigt oplyses følgende:

Generelt om indregning eller måling

I resultatopgørelsen indregnes indtægter i takt med, at de indtjenes, herunder indregnes værdireguleringer af finansielle aktiver og forpligtelser. I resultatopgørelsen indregnes ligeledes alle omkostninger, herunder afskrivninger og nedskrivninger.

Aktiver indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde selskabet, og aktivets værdi kan måles pålideligt.

Forpligtelser indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå selskabet, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt.

Instrumenter værdiansættes til forsikringssummen for det enkelte instrument. Øvrige aktiver og forpligtelser måles til kostpris. Efterfølgende måles aktiver og forpligtelser som beskrevet for hver enkelt regnskabspost nedenfor.

Ved indregning eller måling tages hensyn til forudsigelige tab og risici, der fremkommer inden årsrapporten aflægges, og som be- eller afkræfter forhold, der eksisterede på balancedagen.

RESULTATOPGØRELSEN

Driftstilskud fra Kunststyrelsen

Tilskud indregnes i det regnskabsår hvortil Kunststyrelsen bevillingsmæssigt har tildelt tilskuddet.

Periodisering af driftsudgifter og -indtægter

Udgifter og indtægter er henført til det regnskabsår, de vedrører uden hensyntagen til betalingstidspunktet. Udgifter er medtaget i det år, hvor varen eller ydelsen er modtaget henholdsvis præsteret. Undtagelsen herfra er forsalget af billetter, som foregår for størstedelens vedkommende ved sæsonstart men dog strækker sig over hele sæsonen. Disse billetindtægter indtægtsføres fuldt ud i salgsåret uden hensyntagen til, om koncerten afvikles i et efterfølgende regnskabsår.

Modtages sponsorstøtte til finansiering af konkrete koncerter eller udgifter henføres støtten til det år, hvor de tilhørende koncertudgifter afholdes.

Finansielle poster

Finansielle indtægter og omkostninger indregnes i resultatopgørelsen med de beløb, der vedrører regnskabsåret. Finansielle poster omfatter renteindtægter og -omkostninger, samt eventuelle kurstab ved køb / salg af værdipapirer.

BALANCEN

Instrumenter

Instrumenter værdiansættes til forsikringssummen for det enkelte instrument, og der foretages ikke afskrivning herpå. Vedligeholdelse og renovering af instrumenterne driftsbogføres fuldt ud. Ved køb af nye instrumenter forsikres og opskrives aktivet i regnskabet med tilsvarende værdi.

Omsætningsaktiver

Andre tilgodehavender registreres til nominel værdi, og værdien reduceres med nedskrivninger til imødegåelse af forventede tab. De likvide midler optages til nominel værdi.

Hensættelser

Hensættelser til imødegåelse af fremtidige investeringer eller særlige formål sker alene som udmøntning af det endelige regnskabsresultat – og alene efter bestyrelsens særlige beslutning herom.

Kortfristet gæld

Kortfristet gæld omfatter Leverandører af varer og tjenesteydelser samt anden gæld og måles til nominel værdi.

I tilfælde af sponsorstøtte eller modtagelse af tilskud til særlige formål, hvor aktiviteten sker over flere regnskabsår periodiseres støtten forholdsmæssigt.

Feriepengeforpligtelsen optages i årsregnskabet under den kortfristede gæld og værdisættes med udgangspunkt i lønsystemets (Bluegarden) opgørelse af feriepengeforpligtigelser pr 31. december 2015.

Moms

Orkestret afregner moms i overensstemmelse med gældende lovgivning på området.

Vederlag til bestyrelsen

I henhold til bestyrelsesmødereferat af 7. juni 2007 udbetales et månedligt honorar til formanden gældende fra 1. januar 2007.

Gældende fra 1. januar 2015 er der i henhold til bestyrelsesreferat af 9. december 2014 truffet beslutning om, at der udover formandshonorar kan udbetales honorar til medlemmer af bestyrelsen.

Resultatopgørelse

		<i>Ej revideret</i>		
	Note	Budget 2015 af 15. juni 2015	Regnskab 2015	Regnskab 2014
INDTÆGTER				
Statslige tilskud		40.400.002	40.000.000	40.200.000
Kommunale tilskud	1	2.644.530	2.592.000	3.325.000
Fonde og sponsorer	2	1.230.000	654.500	1.664.405
Egenindtægter	3	1.697.848	1.892.783	2.396.314
INDTÆGTER I ALT		45.972.380	45.139.283	47.585.718
UDGIFTER				
Løn	4	37.312.962	36.240.553	38.056.762
Produktions- og kunstnerudgifter	5	8.465.915	7.845.102	8.872.925
Markedsføring	6	615.429	644.256	1.373.307
Lokaleudgifter	7	814.025	780.022	795.845
Øvrige udgifter	8	1.143.625	1.033.150	1.438.473
Finansielle poster		168.104	64.408	28.026
UDGIFTER I ALT		48.520.060	46.607.491	50.565.338
RESULTAT		-2.547.680	-1.468.208	-2.979.620
 FORSLAG TIL RESULTATDISPONERING				
Årets resultat i henhold til resultatopgørelsen			-1.468.208	-2.979.620
Resultat overføres til egenkapitalen			-1.468.208	-2.979.620

Balance

	Note	2015	2014
AKTIVER			
Instrumentvogn		-	104.882
Instrumenter		6.176.215	6.394.487
Anlægsaktiver i alt		6.176.215	6.499.369
Moms og afgifter		19.583	51.107
Tilgodehavender og forudbetalinger		70.268	269.274
Likvide beholdninger	9	2.922.472	-2.267.114
Omsætningsaktiver i alt		3.012.323	-1.946.733
AKTIVER I ALT		9.188.538	4.552.636
PASSIVER			
Egenkapital			
Fonde	10	-	628.780
Instrumenter	11	6.176.215	6.394.488
Instrumentvogn	12	-	104.882
Reguleringskonto		-6.635.550	-4.270.792
Overført resultat		-1.468.208	-2.979.620
Egenkapital pr. 31. december		-1.927.543	-122.262
Lån Sønderborg Kommune		5.000.000	-
Langfristede gældsforpligtelser i alt		5.000.000	-
Feriepengeforpligtelse		3.967.946	3.871.688
Skyldig A-skat/AM-bidrag		-	58.962
Skyldige feriepenge		46.446	77.099
Skyldig ATP		53.965	60.251
Periodeafgrænsningsposter		646.263	-
Forudbetalte sponsorater		812.500	
Kreditorer		588.962	606.898
Kortfristede gældsforpligtelser i alt		6.116.082	4.674.898
PASSIVER I ALT		9.188.538	4.552.636

Noter

	Budget 2015	Regnskab 2015	Regnskab 2014
1 Kommunale tilskud			
Kolding Kommune	306.530	304.000	302.000
Sønderborg Kommune	1.738.000	1.738.000	1.723.000
Sydslesvig	500.000	500.000	500.000
Tønder Kommune	50.000	50.000	50.000
Andre offentlige tilskud	50.000	-	750.000
Kommunale tilskud i alt	2.644.530	2.592.000	3.325.000
2 Fonde og sponsorer			
Danfoss	550.000	300.000	685.000
Linak	275.000	137.500	275.000
Syd Energi	250.000	125.000	250.000
Virksomhedsfonde	110.000	50.000	385.000
Almennyttige fonde	-	30.000	49.405
Øvrige sponsortilskud	45.000	12.000	20.000
Fonde i alt	1.230.000	654.500	1.664.405
3 Egenindtægter			
Honorarer, radio og tv	47.500	35.000	22.500
Billetindtægter	1.480.204	1.719.604	1.719.075
Øvrige indtægter	170.144	136.504	628.238
Lejeindtægter, Alsion	-	1.675	26.500
Egenindtægter i alt	1.697.848	1.892.783	2.396.314
4 Løn			
Musikchef	1.821.052	1.912.897	731.588
Administration	3.793.560	3.270.170	4.679.439
Fastansatte musikere	27.982.141	27.707.591	27.635.012
Assistenten, kontrakt	879.234	984.083	3.937.912
Vederlag bestyrelsesformand	48.000	36.000	48.000
Vederlag til den øvrige bestyrelse	50.000	60.000	-
Sociale omkostninger	698.993	565.766	463.212
Øvrige medarbejdere	-	249.492	171.559
Dagpengerefusioner, medarb pension mv.	-	(412.806)	(1.156.929)
Assistenten, sygdom orlov mv	1.949.579	1.660.910	1.391.309
Øvrige personaleudgifter	90.403	110.192	27.419
Regulering vedr. feriepengeforpligtelse	-	96.258	128.241
Løn i alt	37.312.962	36.240.553	38.056.762

Noter (fortsat)

	Budget 2015	Regnskab 2015	Regnskab 2014	
5	Produktions- og kunstnerudgifter			
	Rettigheder og noder	753.730	770.794	795.855
	Medieproduktion	22.003	-	154.222
	Udgifter billetsalg	55.485	95.475	7.202
	Diæter & rejse	637.715	455.536	490.854
	Kunstnerhonorar	3.527.193	3.347.592	3.887.008
	Korudgifter	204.603	75.084	108.314
	Projektudvikling	283.369	288.037	236.209
	Koncertudgifter	127.294	27.493	233.485
	Rejse & lokal transport	778.133	712.007	720.122
	Leje af lokale, instrumenter og teknik	1.709.296	1.616.724	1.863.233
	Øvrige produktionsudgifter	4.797	761	81.293
	<u>Ikke fordelte produktionsomkostninger</u>			
	Instrumentudgifter	290.838	381.934	254.732
	Autodrift	66.028	72.388	33.995
	Diverse IFP	5.431	1.277	6.400
	Produktions- og kunstnerudgifter	8.465.915	7.845.102	8.872.925
6	Markedsføring			
	Løbende PR & markedsføringsomk.	5.464	20.090	84.615
	Annoncering	370.196	432.929	588.091
	Sæson & koncertlancering	90.000	-	5.657
	Foto & grafisk arbejde	30.000	-	25.943
	Tekst & formidling	25.000	13.400	16.000
	Web & video	11.700	17.400	57.713
	Tryk & distribution	79.125	160.437	555.258
	Andre omkostninger	3.944	-	40.030
	Markedsføring i alt	615.429	644.256	1.373.307
7	Lokaleudgifter			
	Leje af hjemsted	761.000	772.275	741.000
	Inventar og vedligeholdelse	53.025	7.747	31.214
	Øvrige omkostninger	-	-	23.631
	Lokaleudgifter i alt	814.025	780.022	795.845

Noter (fortsat)

	Budget 2015	Regnskab 2015	Regnskab 2014
8			
Øvrige udgifter			
Alm. administrationsomkostninger	460.853	459.525	691.452
IT-udgifter	104.011	161.903	201.230
Mødeudgifter & repræsentation	74.088	13.995	60.397
Forsikring	311.006	284.469	295.868
Konsulent & vikarbistand	73.963	75.637	87.696
Rejse & befordring	119.704	37.621	101.829
	<u>1.143.625</u>	<u>1.033.150</u>	<u>1.438.473</u>
9			
Likvide beholdninger			
Sydbank 101610-5 VisaDankort		32.650	18.408
Sydbank 105084-9		2.878.580	-2.338.620
Kassebeholdning		11.241	53.098
		<u>2.922.472</u>	<u>-2.267.114</u>

Noter (fortsat)

10 Fonde

Fond til vedligeholdelse af instrumenter

Saldo pr. 1.1.	(137.990)	85.492
Regulering 2015	137.990	(223.482)
	-	(137.990)

Fond til anskaffelse af instrumentvogn

Saldo pr. 1.1.	752.850	706.396
Afskrivning	-	46.454
Regulering 2015	(752.850)	-
	-	752.850

Fond til Kommunal Kompetence

Saldo pr. 1.1.	13.920	13.920
Afgang i året	(13.920)	-
	-	-
	-	13.920

Fonde i alt

	-	628.780
--	---	---------

11 Instrumenter

Saldo pr. 1.1.	6.394.487	6.394.487
Op-/nedskrivning til forsikringssum	(218.272)	-
	6.176.215	6.394.487

12 Instrumentvogn

Saldo pr. 1.1.	104.882	151.336
Regulering 2015	(104.882)	(46.454)
	-	104.882

13 Eventualforpligtelser

Leasing

Der er indgået leasingaftale med CopyCare på
2 kopimaskiner

De samlede fremtidige betalinger vil andrage kr.: 122.271

Der er indgået leasing aftale med Stagehands Aps
vedr. mobilscenen.

Aftalen er uden økonomiske forpligtelser for orkestret.



Tlf: 33 12 65 45
kolding-off@bdo.dk
www.bdo.dk

BDO Statsautoriseret revisionsaktieselskab
Birkemose Allé 31, st.
DK-6000 Kolding
CVR-nr. 20 22 26 70

SØNDERJYLLANDS SYMFONIORKESTER

(side 87 - 94)

Revisionsprotokol vedrørende årsregnskab 2015

	Side
1 IDENTIFIKATION AF DET REVIDEREDE ÅRSREGNSKAB FOR 2015	87
1.1 Konklusion på revision af årsregnskabet for 2015	87
2 REDEGØRELSE FOR DEN UDFØRTE REVISION	87
2.1 Risikovurdering og revisionsstrategi.....	87
2.2 Regnskabsføring og interne kontroller.....	88
2.2.1 Generelt.....	88
2.2.2 Fuldmagtsforhold	88
2.2.3 Løbende revisionsbesøg - herunder uanmeldt beholdningseftersyn.....	88
2.2.4 Drøftelser med ledelsen om besvigelser	88
3 FORVALTNINGSREVISION	89
3.1 Forvaltningen af Sønderjyllands Symfoniorkesters midler - økonomistyring (effektivitet)	89
3.2 Forvaltningen af Sønderjyllands Symfoniorkester's midler - sparsommelighed	89
3.3 Forvaltningen af Sønderjyllands Symfoniorkester's midler - produktivitet	90
4 KOMMENTARER TIL ÅRSREGNSKABET	90
4.1 Resultatopgørelsen.....	90
4.1.1 Nettoomsætning.....	91
4.1.2 Driftsomkostninger	91
4.2 Balancen	91
4.2.1 Balancens enkelte poster	91
4.2.2 Anlægsaktiver	91
4.2.3 Omsætningsaktiver.....	91
4.2.4 Egenkapital	92
4.2.5 Gæld	92
4.3 Noter.....	92
4.4 Bestyrelsesprotokol	93
4.5 Ledelsens regnskabsberetning og ikke-korrigerede fejl i årsregnskabet	93
5 RÅDGIVNINGS- OG ASSISTANCEOPGAVER.....	93
6 ØVRIGE OPLYSNINGER	94
6.1 Habilitet m.v.	94

1 Identifikation af det reviderede årsregnskab for 2015

Vi har revideret det af bestyrelsen/ledelsen udarbejdede årsregnskab for 2015.

Årsregnskabet viser følgende resultat, aktiver og egenkapital:

• Resultat	kr. -1.468.208
• Aktiver	kr. 9.188.538
• Egenkapital	kr. -1.927.543

1.1 Konklusion på revision af årsregnskabet for 2015

Revisionen har ikke givet anledning til bemærkninger af betydning for revisionspåtegningen, men der er i revisionspåtegningen anført en supplerende oplysning, at revisionen ikke har omfattet de i regnskabet indarbejdede budgettal.

Vores kommentarer vedrørende revisionen af årsregnskabet i øvrigt fremgår af afsnit 4, og har ikke givet anledning til kommentarer eller bemærkninger.

Revisionens formål, planlægning og udførelse er uændret i forhold til tidligere. Vi henviser til vores tiltrædelsesprotokollat af 21. juni 2012, siderne 42 - 50.

Hvis bestyrelsen godkender årsregnskabet i den foreliggende form, og der ikke fremkommer yderligere oplysninger under behandlingen af årsregnskabet, vil vi forsyne det med en påtegning uden forbehold men med ovennævnte supplerende oplysning.

2 Redegørelse for den udførte revision

2.1 Risikovurdering og revisionsstrategi

Revisionen gennemføres med udgangspunkt i en af os udarbejdet revisionsstrategi. Revisionsstrategien skal sikre, at revisionen fokuseres mod de væsentligste og mest risikofyldte forretningsmæssige og administrative områder af betydning for årsregnskabet.

Baseret på vores drøftelser med ledelsen og vores kendskab til aktiviteter og forhold i øvrigt har vi i forbindelse med planlægningen og udførelsen af revisionen udvalgt relevante revisions-handlinger.

2.2 Regnskabsføring og interne kontroller

2.2.1 Generelt

Revisionen har til formål at undersøge og vurdere, om rapporteringssystemer, forretningsgange og interne kontroller fungerer forsvarligt. Formålet hermed er at påse, hvorvidt der forefindes korrekte, troværdige og rettidige bogholderiregistreringer som grundlag for regnskabsaflæggelsen.

Regnskabsføringen foretages fuldt ud af egen administration.

For at efterprøve dokumentationen for regnskabsføringens rigtighed har vi revideret et antal bogføringsbilag.

Det er vores vurdering, at de tilrettelagte og beskrevne forretningsgange samt interne kontroller er indrettet på en hensigtsmæssig måde, herunder med tilfredsstillende sikkerhed ved udbetalinger. Endvidere giver kontrollerne en rimelig sikkerhed mod, at fejl ikke forbliver uopdaget.

Gennemgangen har givet anledning til følgende kommentarer:

2.2.2 Fuldmagtsforhold

Vi har under vores revision ikke konstateret forhold, der giver anledning til mistanke om tilsigtede eller utilsigtede fejl, mangler og uregelmæssigheder som følge af de tilrettelagte fuldmagtsforhold.

2.2.3 Løbende revisionsbesøg - herunder uanmeldt beholdningseftersyn

Den 8. december 2015 foretog vi et uanmeldt revisionsbesøg, hvor bl.a. de likvide beholdninger blev optalt og Sønderjyllands Symfoniorkesters udarbejdede afstemninger efterfølgende blev gennemgået.

2.2.4 Drøftelser med ledelsen om besvigelser

Under revisionen har vi forespurgt ledelsen om risikoen for besvigelser, og ledelsen har over for os oplyst, at der efter dennes vurdering ikke er særlig risiko for, at årsregnskabet kan indeholde væsentlig fejlinformation som følge af besvigelser.

Ledelsen har endvidere oplyst, at den ikke har kendskab til besvigelser eller igangværende undersøgelser af formodede besvigelser.

Vi har under vores revision ikke konstateret forhold, der kunne indikere eller vække mistanke om besvigelser af væsentlig betydning for informationerne i årsregnskabet.

3 Forvaltningsrevision

Vi har ud over den finansielle revision foretaget forvaltningsrevision. Forvaltningsrevisionen er udført integreret og sideløbende med den finansielle revision af årsregnskabet, og har omfattet en vurdering af økonomistyring, sparsommelighed, produktivitet og effektivitet.

Vurderingerne er blandt andet baseret på informationerne i den aflagte ledelsesberetning samt analyser af udgifts- og indtægtsposter, undersøgelser af usædvanlige tendenser i udviklingen samt analyser af budgetafvigelser.

3.1 Forvaltningen af Sønderjyllands Symfoniorkesters midler - økonomistyring (effektivitet)

Ved revisionen af Sønderjyllands Symfoniorkesters økonomistyring har vi vurderet, om der er etableret informationssystemer, der sikrer, at ressourcerne anvendes og aktiviteterne tilrettelægges, så målsætningen opfyldes.

Vi har undersøgt, om der foretages målfastsættelse i forhold til koncerter, budgetlægning, ledelsesmæssig kontrol, regnskabsafklæggelse og økonomiopfølgning til bestyrelsen. Det er vores vurdering, at den tilrettelagte økonomistyring giver bestyrelsen og ledelsen en god mulighed for at kunne agere i forhold til den økonomiske situation samt udføre et fornuftigt ledelsestilsyn.

Ud fra en samlet vurdering er det vores opfattelse at Sønderjyllands Symfoniorkester har fået størst mulig effekt af de samlede omkostninger.

3.2 Forvaltningen af Sønderjyllands Symfoniorkesters midler - sparsommelighed

Vi har i forbindelse med revisionen stikprøvevis vurderet, om Sønderjyllands Symfoniorkesters dispositioner er i overensstemmelse med de almindelige normer for, hvad der under hensyntagen til Sønderjyllands Symfoniorkesters art og størrelse kræves af en hensigtsmæssig og sparsommelig forvaltning af offentlige midler. Vi har endvidere vurderet hvorvidt goder og tjenesteydelser er erhvervet økonomisk hensigtsmæssigt under hensyn til pris, kvalitet, kvantitet samt de af bestyrelsen udstukne retningslinjer, f.eks.:

- Forvaltningen af debitorer er hensigtsmæssig
- Der aflønnes efter overenskomstmæssige satser
- Der indhentes to tilbud ved større indkøb, hvor dette er muligt

Vi har ikke under revisionen konstateret forhold, hvor vi finder, at orkestret ikke har udvist sparsommelighed.

Grundet nogle af udgifternes natur, har vi ikke mulighed for at bedømme sparsommeligheden omkring de musikfaglige udgifter, da der ikke er sammenlignelige ydelser tilgængelige. Dette gælder for eksempel ved Orkesterets køb af assistenter eller vikarer til orkestret.

Ud fra Sønderjyllands Symfoniorkesters økonomiske situation ved udgangen af 2015 er det vor opfattelse, at der fortsat er behov for en meget stram økonomistyring med fokus på sparsomhed i den kommende tid.

3.3 Forvaltningen af Sønderjyllands Symfoniorkesters midler - produktivitet

Produktivitet vedrører forholdet mellem anvendelsen af ressourcer og aktiviteterens omfang.

Sønderjyllands Symfoniorkester har i ledelsesberetningen rapporteret til Kulturstyrelsen om mål og opnåede resultater, jf. rammeaftalen med Kulturstyrelsen. I rammeaftalens kapitel 5 fremgår nogle fokusmål, der dog ikke har karakter af resultatkrav. I ledelsesberetningen er der redegjort for målopfyldelse i forhold til disse fokusmål i rammeaftalen.

Det er vores opfattelse at ledelsesberetningen indeholder tilstrækkelige faglige afrapporteringer, som kræves i henhold til tilsagnsbrevet, rammeaftalen samt eventuelle øvrige tilskudsbe- tingelser fastsat af Kulturstyrelsen, og at afrapporteringen er retvisende.

Vi har kunnet konstatere, at måltallet for antallet af koncerter og forestillinger er nået i 2015. Antallet af tilhørere har ligget 15 % under målene for 2015, og ca. 4 % under tilhøreran- tallet i forhold til 2014.

I forhold til orkestrets normering, har antallet af fastansatte musikere været 7,5 % lavere end forventet. Der har i forlængelse heraf været et vist forbrug af vikarer og assistenter, men det er nøje vurderet i hvert enkelt tilfælde, hvorvidt assistenter har været nødvendige for kon- certens gennemførelse.

Ud fra en samlet vurdering af færre tilhørere og færre ressourcer, er det vores vurdering at produktiviteten i 2015 har været tilfredsstillende.

4 Kommentarer til årsregnskabet

4.1 Resultatopgørelsen

Årets resultat er negativt med -1,468 mio. kr. Resultatet er 1,5 mio. kr. bedre end året før, og ca. 1,1 mio. kr. bedre end budgettet. Vi har analyseret resultatopgørelsen og gennemgået bilag i det omfang, vi har fundet det nødvendigt.

De væsentligste årsager til det forbedrede resultat kan henføres til færre udgifter til løn til musikere samt færre produktions- og kunstnerudgifter. Der har på udgiftssiden i 2015 gene- relt været et stort og vedvarende fokus på at tilpasse omkostningerne til den økonomiske si- tuation, som orkesteret befinder sig i.

4.1.1 Nettoomsætning

Nettoomsætningen udgør 45,1 mio. kr. mod 47,6 mio. kr. i 2014, og der er ved den løbende og afsluttende revision foretaget kontrolarbejder med henblik på en vurdering af, om de indtægter, der tilkommer Sønderjyllands Symfoniorkester, indgår i årsregnskabet og er optaget i overensstemmelse med den fastlagte regnskabspraksis.

Revisionen har ikke givet anledning til kommentarer.

4.1.2 Driftsomkostninger

Vedrørende de samlede driftsomkostninger, der udgør 46,6 mio. kr. mod 50,6 mio. kr. i 2014, har vi analyseret resultatopgørelsen, undersøgt udvalgte konti og gennemgået bilag i det omfang, vi har fundet det nødvendigt, bl.a. med henblik på at vurdere, hvorvidt dele af de afholdte udgifter burde være indregnet i balancen.

Vi har endvidere foretaget kontrolarbejder med henblik på at sikre os, at de udbetalte lønninger er i overensstemmelse med de indgåede lønaftaler og meddelte oplysninger.

Revisionen har ikke givet anledning til kommentarer.

4.2 Balancen

4.2.1 Balancens enkelte poster

Det er påset, at de opførte aktiver og passiver er undergivet fornøden kontrol. Vi har undersøgt aktivernes tilstedeværelse, ejendomsretten og vurderingernes forsvarlighed. Det er ligeledes kontrolleret, at de forpligtelser, der påhviler Sønderjyllands Symfoniorkester og som er revisionen bekendt, er kommet korrekt til udtryk i årsregnskabet.

4.2.2 Anlægsaktiver

Vi har gennemgået anlægsaktiverne, der pr. 31. december 2015 udgør 6,2 mio. kr., hvilket er på samme niveau som ultimo 2014. Vi har stikprøvevis kontrolleret den fysiske tilstedeværelse af de i anlægskartoteket opførte aktiver samt stikprøvevis kontrolleret årets til- og afgang.

Revisionen har ikke givet anledning til kommentarer.

4.2.3 Omsætningsaktiver

Omsætningsaktiverne, der udgør 3 mio. kr., består hovedsageligt af likvide beholdninger.

Vi har påset, at mellemværender med pengeinstituttet er optaget til saldiene pr. 31. december 2015 og er afstemt med pengeinstituttets noteringer. Vi har indhentet engagementsoversigt fra pengeinstituttet.

Revisionen har ikke givet anledning til kommentarer.

4.2.4 Egenkapital

Egenkapitalen udviser pr. 31. december 2015 en saldo på -1,9 mio. kr., der fremkommer ved at den negative egenkapital pr. 1. januar 2015 på 0,1 mio. kr. er formindsket med årets resultat for 2015.

Der er herudover reguleret værdien af instrumenterne direkte på egenkapitalen, hvilket er i overensstemmelse med praksis for tidligere år.

Kommentar

Orkesterets ledelse har valgt at nedskrive værdien af transportmiddel og trailer til 0 kr. ultimo 2015. Denne nedskrivning er sket over egenkapitalen, hvilket er et brud på den gængse regnskabspraksis. Denne angiver, at de materielle anlægsaktivers værdi af- og nedskrives over resultatopgørelsen.

4.2.5 Gæld

Vi har gennemgået de finansielle dispositioner.

Den kortfristede gæld, der pr. 31. december 2015 udviser en samlet saldo på 6,1 mio. kr., består især af feriepengeforpligtelse, sædvanlige gældsposter samt forudbetalte sponsorater. Vi har gennemgået afstemningerne og stikprøvevis foretaget sammenholdelse til eksterne kontoudtog m.v.

Vi har gennemgået gæld og skyldige beløb samt påset, at alle væsentlige gældsposter er afstemt med oplysninger fra kreditorerne.

For skyldige og afsatte beløb har vi gennemgået og vurderet grundlaget for de foretagne reservationer. Vi kan efter vores gennemgang tilslutte os de i årsregnskabet foretagne værdiansættelser.

Revisionen har ikke givet anledning til kommentarer.

4.3 Noter

Årsregnskabet indeholder de nødvendige noter i forhold til aflæggelse af årsregnskabet i overensstemmelse med bekendtgørelse nr. 1701 af 21. december 2010 om økonomiske og administrative forhold for modtagere af driftstilskud fra Kulturministeriet, ligesom de indholdsmæssigt er korrekt udtrykt.

Vedrørende ledelsens årsberetning har vi gennemgået denne og påset, at kravene i § 11 stk. 3 i bekendtgørelse nr. 1701 af 21. december 2010 om økonomiske og administrative forhold for modtagere af driftstilskud fra Kulturministeriet er overholdt.

Vi har gennemgået noterne og anser disse for korrekte med henblik på at være en uddybning/supplement i forhold til resultatopgørelsen og balancen.

Revisionen har ikke givet anledning til kommentarer.

4.4 Bestyrelsesprotokol

Bestyrelsens beslutningsprotokol indtil mødet den 17. november 2015 har vi gennemgået og påset, at beslutninger af økonomisk karakter er truffet inden for vedtægten og almindeligt gældende regler.

Endvidere er det påset, at de trufne beslutninger er gennemført inden for de givne forudsætninger.

Vi har påset, at revisionsprotokollat vedrørende 2014 (side 78 - 86) har været forelagt og godkendt af bestyrelsen den 8. april 2015.

4.5 Ledelsens regnskabserklæring og ikke-korrigerede fejl i årsregnskabet

I forbindelse med revisionen af årsregnskabet har vi anmodet den daglige ledelse om at bekræfte en række oplysninger inden for særligt vanskeligt reviderbare områder, eksempelvis eventualforpligtelser og retssager samt regnskabsposter, hvortil der knytter sig særlig risiko eller usikkerhed.

Eventuelle konstaterede fejl er rettet i årsregnskabet, bortset fra nedskrivningen af transportmiddel og trailer der, som nævnt i afsnit 4.2.4, er nedskrevet over egenkapitalen. I forlængelse heraf er forholdet nævnt under ledelsens regnskabserklæring.

5 Rådgivnings- og assistanceopgaver

Siden afgivelsen af vores revisionsprotokollat af 8. april 2015 har vi udført følgende opgaver:

- Ydet regnskabsmæssig assistance med årsregnskabet, herunder med diverse bogholderirettelser mv.

6 Øvrige oplysninger

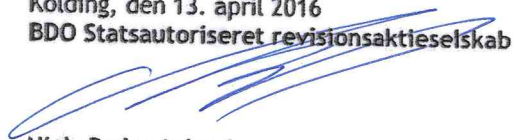
6.1 Habilitet m.v.

Vi skal i forbindelse med revisionen erklære:

1. at vi opfylder lovgivningens habilitetsbestemmelser, og
2. at vi under revisionen har modtaget alle de oplysninger, vi har anmodet om
3. at revisionen ikke har givet anledning til bemærkninger med hensyn til at driftstilskuddet er anvendt i overensstemmelse med de givne vilkår
4. at revisionen ikke har givet anledning til bemærkninger med hensyn til at tilskudsgrundlaget er opgjort i overensstemmelse med gældende regler

Kolding, den 13. april 2016

BDO Statsautoriseret revisionsaktieselskab

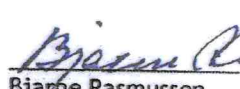


Niels Peder Aalund
Statsautoriseret revisor



Henrik Halgrener
Registreret revisor

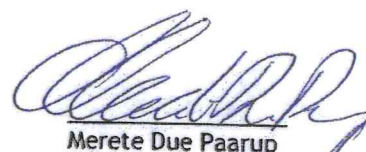
Nærværende revisionsprotokol side 87 - 94 er gennemlæst af nedennævnte medlem af bestyrelsen den 13. april 2016.



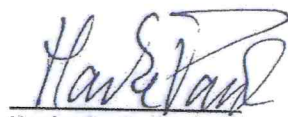
Bjarne Rasmussen
Fyngørende formand



Aase Nyegaard
Sønderborg Byråd



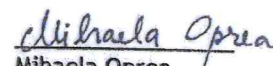
Merete Due Paarup
Kommunerne i den
jyske del af regionen



Hauke Paulsen
Sydslesvigsk Forening



Ulrika Rysgaard
Medarbejderrep



Mihaela Oprea
Mihaela Oprea
Medarbejderrep.